

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Várnai Rupert és Társa Ügyvédi Iroda ... ügyintéző: dr.Zamostny Zsolt ügyvéd) által képviselt A. É. Kft. ... felperesnek a dr.Lovász Éva ügyvéd ... által képviselt R. Kft. (korábbi neve: K. K.-E. É. és Sz. Kft. ... I.r., a K. A. I. Kft. II.r., a K. I. P. I. Kft. III.r., a K. B. I. Kft. IV.r., a K. G. I. Kft. ... V.r., a K. D. I. Kft. VI.r., a K. Sz. I. Kft. VII.r., a K. Z. I. Kft. ... VIII.r. és a M.-B. Kft. ... IX.r. alperesek ellen vállalkozói díj megfizetése iránt a Csongrád Megyei Bíróságon 6.G.40.059/2010. számon indult és a Szegedi Ítéltábla 2011. január 28-án kelt Gf.I.30.661/2010/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős ítélet ellen az I-IX.r. alperesek által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.661/2010/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 nap alatt 2.000.000 (Kettőmillió) Ft + ÁFA felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes módosított keresetében 97.518.214 Ft és ennek részösszegei után esedékes késedelmi kamatok, vállalkozói díj címén

történő megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket azzal, hogy a II.-IX.r. alperesek vagyonára végrehajtás a marasztalási összeg és járulékai iránt csak akkor vezethető, ha a követelés az I.r. alperes vagyonából nem hajtható be.

Az I.r. alperes a kereset elutasítását kérte. 24.529.168 Ft erejéig, teljesítés hiányára hivatkozással, a díjtartozását nem ismerte el. 408.000 Ft tekintetében vitatta, hogy a nevében eljáró személy jogosult volt az őt terhelő javítási költség tekintetében a felperessel megállapodást kötni. Az ezt meghaladó keresettel szemben pedig beszámítási kifogást terjesztett elő.

A II-IX.r. alperesek, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: 2006. évi Gt.) 85. § (4) bekezdésére utalással, a kereset időelőttiségére hivatkoztak. Állították, hogy mint az I.r. alperesi társaságból történő kiválással létrejött gazdasági társaságoknak, a helytállási kötelezettségük csak akkor áll fenn, ha az I.r. alperessel szemben, a szétválási szerződés alapján őt terhelő keresettel érvényesített követelés behajtása eredménytelen.

Az elsőfokú bíróság, ítéletével, a felperesi keresetnek helyt adva, 97.518.214 Ft és ennek részösszegei után esedékes kamatai megfizetésére kötelezte az alpereseket azzal, hogy a II-IX.r. alperesek vagyonára végrehajtás csak akkor vezethető, ha a követelés az I.r. alperes vagyonából nem hajtható be.

Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy az alperesek a marasztalási összeget az I.r. alperessel szemben a Csongrád Megyei Bíróság előtt Cspk.06-10-000012. számon folyamatban lévő csődeljárás jogerős befejezését követő 15 napon belül kötelesek megfizetni.

Az elsőfokú bírósággal azonosan kimondta, hogy a II-IX.r. alperesek ellen végrehajtás akkor kérhető, ha a felperes igazolja, hogy a követelés behajtása az I.r. alperessel szemben eredménytelen volt.

A másodfokú bíróság a határozatának indokolásában utalt arra, hogy az I.r. alperes a beszámítási kifogásának ténybeli és jogi alapját a Pp. 164. § (1) bekezdésében előírt kötelezettsége ellenére nem bizonyította. Az elsőfokú bíróságnak a jogkövetkezményekre történt figyelmeztetése melletti felhívását követően hitelt érdemlő bizonyítékokat nem szolgáltatott. Helytállónak találta ezért az elsőfokú ítéletben megállapított tényállásból levont azt a jogi következtetést, hogy az alperesek vállalkozói díj címén, a módosított keresetben megjelölt marasztalási összeg megfizetésére kötelesek. Utalt arra is a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú döntés meghozatala után az I.r. alperes önmagával szemben

csődeljárást kezdeményezett. A megindult csődeljárás nem akadályozza a megelőzően indult per folytatásának, és az adósságot terhelő, pénzfizetésre kötelező bírósági határozat meghozatalának. A bírói gyakorlat szerint azonban - amint azt a Szegedi Ítéltábla a BDT. 2008/9/152. (1871) számú eseti döntésében kifejtette - az adósnak a marasztalási összeget a folyamatban lévő csődeljárás jogerős befejezésétől számított 15 napon belül kell megfizetnie. A másodfokú bíróság megjegyezte azt is: főszabály szerint a csődeljárás alatti perindításnak nincs helye. Ha azonban a vitatott hitelezői igény jogosultja azt kívánja, hogy az adós tartalékot képezzen a követelésének kielégítésére és az esetlegesen létrejövő egyezség hatálya rá is kiterjedjen, pert kell indítani az adós ellen. Ezt a perindítást igazolnia kell a vagyonfelügyelőnek, vagy jeleznie kell a számára, hogy a per már folyamatban van. A másodfokú bíróság szerint, ha a hitelezői igény vitatását követően a hitelező nem él kifogással, vagy a kifogását elutasító bírósági végzés kézhezvétele után nem indít pert, vagy nem igazolja magát a perindítást, a vitatott hitelezővé válásához szükséges jogcselekményeket elmulasztja, a csődeljárásnak nem válik résztvevőjévé. Az ítéltábla rámutatott arra is: főszabály, hogy csődeljárás alatt, csak az ott bejelentett hitelezői igény útján érvényesíthető valamennyi hitelező számára követelés. A felszámolási eljárással ellentétben azonban nincs olyan törvényi rendelkezés, miszerint a hitelezői igényérvényesítés elmulasztása esetén, a csődeljárás befejezését követően, a hitelező a követelését egyéb úton már nem érvényesítheti. A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 37. § (3) bekezdésében foglalt, a felszámolási eljárás során a 180 napos igényérvényesítési határidő jogvesztő jellegére vonatkozó szabállyal, valamint a felszámolási eljárásban hitelezőként való bejelentkezést elmulasztóknak, a felszámolási eljárás egyezségkötéssel történt befejezését követő igényérvényesítési jogának megszűnéséről rendelkező Cstv. 41. § (1) bekezdésében foglalt szabállyal ellentétben, a csődeljárásban a hitelezői igénybejelentés illetve az arra előírt határidő elmulasztásához a törvény nem fűz jogvesztést eredményező jogkövetkezményt.

A másodfokú bíróság vizsgálta a Cstv. 20. § (2) bekezdésének tartalmát is. Annak alapján hangsúlyozta: a csődegyezség azokra az egyezségkötésre jogosult hitelezőkre is kiterjed, akik az egyezséghez nem járultak hozzá, vagy szabályszerű értesítésük ellenére az egyezség megkötésében nem vettek részt. Kiterjed továbbá azokra a hitelezőkre, akiknek vitatott követelésére a bíróság, a Cstv. 12. § (5) bekezdésében foglaltak szerint tartalék képzését elrendelte. Az említett jogszabályi rendelkezésekből arra következtetett, hogy a csődegyezség nem vonatkozik olyan hitelezőre, aki nem jelentette be az igényét a csődeljárásban, vagy akinek a bejelentett igényét a vagyonfelügyelő vitatta, és azzal

szemben nem élt kifogással, vagy élt kifogással, de pert nem indított, vagy pert indított, de nem igazolta a perindítást a vagyonfelügyelőnél.

A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló iratokból megállapította: a felperes a vagyonfelügyelő által vitatott, bejelentett követelése ellenére, a csődeljárás illetve a csődegyezség részesévé válásához szükséges további jogcselekményeket (kifogás, per, perindítás igazolása) elmulasztotta. Úgy ítélte azonban, hogy mindez nem eredményezte a felperesnek az I.r. alperessel szembeni igényérvényesítési jog elvesztését. Jogvesztést ugyanis csak kifejezett törvényi rendelkezés mondhat ki, azt jogalkalmazói értelmezés nem pótolhatja. Nem tulajdonított ezért jogi jelentőséget a felperesi követelés tekintetében annak, hogy a csődeljárás mikor és miként fejeződött be.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel kitért arra is, hogy az I.r. alperes és a II-IX.r. alperesek marasztalása nem egyetemleges. A II-IX.r. alperesek mögöttes helytállásra kötelezettek és felelősségük a felperessel szemben egyetemleges, a 2006. évi Gt. 85. § (4) bekezdése értelmében.

Az alperesek a jogerős ítélettel szembeni felülvizsgálati kérelmükben - elsődlegesen - kérték annak hatályon kívül helyezését az elsőfokú bíróság ítéletére kiterjedően, és a per megszüntetését. Másodlagosan, a II-IX.r. alperesekre vonatkozó jogerős ítéleti rendelkezés hatályon kívül helyezése, e körben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, és az említett alperesekkel szembeni kereset elutasítása iránt terjesztettek elő kérelmet.

Előadták, hogy a jogerős ítélet a bírósági úton - jogszabály kizáró rendelkezése folytán - nem érvényesíthető követelésekről szóló Ptk. 204. § (1) bekezdés c) pontját, ez okból a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításáról rendelkező Pp. 130. § (1) bekezdés f) pontját, illetve a per megszüntetését előíró Pp. 157. § a) pontját sérti. Állították, hogy a felperes nem vált a csődeljárás részesévé, mivel nem terjesztett elő kifogást a bíróságnál a vagyonfelügyelő által vitatott igénye kielégítési alapjának fedezetéül szolgáló tartalékképzés elrendelése végett. A Cstv. 20. § (2) bekezdése értelmében az utóbb kötött csődegyezség - emiatt - nem terjed ki rá. Az alperesek szerint, kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában is, a fizetőképesség helyreállítását, illetve megőrzését célzó csődeljárás intézményével nem egyeztethető össze annak engedélyezése, hogy olyan hitelezők, akikre a csődegyezség nem vonatkozik, a csődeljárás befejezését követően, minden korlátozás nélkül, a teljes követelésüket az adóssal szemben bírósági úton érvényesíthessék. Véleményük az volt, hogy ilyen jogértelmezés mellett meghiúsulhat az adós reorganizációja, a csődegyezség végrehajtása.

A II-IX.r. alperesekre vonatkozó döntés tekintetében hivatkoztak a 2006. évi Gt. 85. § (4) bekezdésének megsértésére. Állították, hogy az említett alperesek marasztalására - e jogszabály alapján - kizárólag az I.r. alperes nem teljesítése esetén kerülhet sor. Az I.r. alperes nem teljesítése azonban csak akkor állapítható meg, ha vele szemben az igényérvényesítés és a végrehajtás valamennyi jogi eszköze alkalmazást nyert, és a követelés, ennek ellenére, részben vagy egészben behajthatatlannak bizonyult.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Vitatta az alperesek által állított jogszabálysértések megvalósulását. Azt nem vitatta, hogy nem vált az I.r.alperes elleni csődeljárás illetve az abban kötött csődegyezség részesévé. Egyet értett azonban a másodfokú bíróság által kifejtett azzal a jogi állásponttal, hogy a csődeljáráson kívüli, bírói úton való igényérvényesítési jogát nem vesztette el.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján, és megállapította, hogy a támadott határozat nem jogszabálysértő.

A felülvizsgálati kérelem alapján kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a felperes, aki a felek egyező előadása szerint, az I.r. alperes ellen folyamatban volt csődeljárásban létrejött csődegyezség hatálya alá nem tartozik, a csődeljárás 2010. november 10-én történt megindulását megelőzően megindított perben előterjesztett igényét a főkötelezett I.r. alperessel, illetve a mögöttes helytállásra köteles II-IX.r. alperesekkel szemben érvényesítheti-e, vagy e joga a csődeljárásban illetve a csődegyezségben való részvételének hiánya miatt megszűnt.

A Kúria egyetértett a másodfokú bíróságnak azzal a jogi álláspontjával, hogy a jogvesztés olyan súlyos jogkövetkezmény, amely kifejezett törvényi rendelkezés hiányában, jogértelmezéssel, nem állapítható meg. Sem a jelen ügyben alkalmazandó Cstv., sem más jogszabály nem tartalmazott kizáró rendelkezést az olyan követelés érvényesítésére nézve, amely a csődeljárás során kötött csődegyezségben, az igény jogosultja oldalán felmerült valamely okból (az igény bejelentésének elmulasztása, vagy a vitatott igény miatti kifogás előterjesztésének, továbbá a tartalék képzésre kötelező bírósági határozatnak a hiánya miatt) nem került figyelembevételre.

Az alperesek alaptalanul állították, hogy a felperes igénye a Ptk. 204. § (1) bekezdés c) pontja értelmében bírói úton nem volt érvényesíthető, mivel a perben vizsgált időszakban jogszabály a követelés állami szerv útján való érvényesítését nem zárta ki. A jogerős ítélet - a felperesi kereset elbírálása miatt - e jogszabályt nem sérti. [Megjegyzi a Kúria, hogy a 2011. évi CXV.

törvény 2. §-a 2011. augusztus 4-i hatállyal iktatta be a Cstv. 20. § (3) bekezdésébe azokat a rendelkezéseket amelyek korlátozzák azoknak a hitelezőknek az igényérvényesítését, akik az adós csődeljárásában, a csődegyezség megkötésében nem vettek részt. E rendelkezések azonban a perbeli jogvitában nem alkalmazhatók.]

A jelen per megszüntetésének a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott feltételei nem álltak fenn.

Nem követett el ezért eljárási szabálysértést a másodfokú bíróság, amikor a Pp. 157. § a) pontja illetve 130. § (1) bekezdés f) pontja alkalmazásával a peres eljárást - bírói úton nem érvényesíthető követelésre hivatkozással - nem szüntette meg.

Az alperesek alaptalanul állították azt is, hogy a II-IX. r. alperesek marasztalására a 2006. évi Gt. 85. § (4) bekezdésének megsértésével került sor. Mind az első-, mind a másodfokú bíróság ítéletéből kitűnik, hogy az említett alperesek felperessel szemben fennálló egyetemleges fizetési kötelezettségének végrehajtása akkor kérhető, ha a szétválás útján létrejött II-IX.r. alperesek és az I.r. alperes által kötött szétválási szerződés alapján, az I.r. alperes nem, vagy részben nem téríti meg a vagyonmegosztás folytán hozzá telepített kötelezettség teljesítéseként, a felperessel szemben fennálló vállalkozói díjtartozást.

A felperes méltányos érdekeit szolgálja, hogy egy esetleges nem teljesítés esetén ugyanannak a követelésnek a behajtása végett ne kelljen ismételten pert indítania a mögöttes helytállásra kötelezettekkel szemben. Ha az I.r. alperestől a díjtartozás behajtható, a perben állt II-IX.r. alperesek - függetlenül attól, hogy a jelen perben részt vettek, perlésükre a főkötelezettel együttesen került sor - nem lesznek fizetésre kötelesek, ezért nem éri őket hátrány az együttes perlésből.

A Kúria - a kifejtettek alapján - az eljárási szabálysértés nélkül hozott, anyagi jogszabályoknak megfelelő, jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján.

A Pp. 270. § (1) bekezdése, illetve 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek az alperesek a felperes jogi képviseleti munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségét megtéríteni. A Kúria ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének b) pontja, (5) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2012. január 30.

Dr.Török Judit sk. a tanács elnöke, dr.Pethőné dr.Kovács Ágnes sk. előadó bíró, dr.Csóke Andrea sk. bíró

